

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3To/45/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1520010149
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Danica Veselovská
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1520010149.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Danice Veselovskej a členov senátu JUDr. Zuzany Molnárovej a JUDr. Denisy Mészárosovej, v trestnej veci obžalovaného U. M. pre zločin prevádzactva podľa § 355 ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. d) Trestného zákona, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V sp.zn. 1T/17/2020 zo dňa 01.06.2020, na verejnom zasadnutí konanom dňa 22.09.2020 takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Trestného poriadku z r u š u j e sa napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu.

Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sa obžalovanému U. M., nar. XX.XX.XXXX v J.,

u k l a d á

podľa § 355 ods. 3 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 3, § 36 písm. j), písm. l), písm. n), § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona, per analogiam, trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona sa pre výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a) Trestného zákona sa obžalovanému ukladá trest prepadnutia vecí, a to:

- mobilného telefónu zn. Huawei, model P20 LITE čiernej farby, U.:

XXXXXXXXXXXXXXXXXX,

- osobného motorového vozidla zn. Mercedes Benz C220 CDI, sivej farby, evidenčné číslo: S. U (D), K.: R

Podľa § 60 ods. 5 Trestného zákona sa vlastníkom prepadnutých vecí stáva štát.

Podľa § 65 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona sa obžalovanému ukladá trest vyhostenia z územia Slovenskej republiky po dobu 5 (päť) rokov.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava V sp.zn. 1T/17/2020 zo dňa 01.06.2020 bol obžalovaný U. M. uznaný vinným zo spáchania zločinu prevádzactva podľa § 355 ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona spolupáchatelstvom podľa § 20 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

po predchádzajúcej vzájomnej dohode s doposiaľ presne nestotožnenými osobami vystupujúcimi ako T. N. A., dňa 22.10.2019 v čase o 10:20 h v Bratislave v mestskej časti Čunovo v priestoroch hraničného

priechodu Čunovo - Rajka, pri jazde z územia Maďarska na územie Slovenskej republiky, bola vykonaná v rámci súčinnostnej akcie „CROCODILIUS II“ príslušníkmi Colného úradu Bratislava kontrola osobného motorového vozidla značky Mercedes Benz, evidenčné číslo vozidla: „D“ S. U ktoré ako majiteľ tohto vozidla osobne riadil, a v priestore ktorého na zadných sedadlách boli nájdení štátni občania Tureckej republiky W. C., nar. XX.XX.XXXX v Q., A. M., nar. XX.XX.XXXX v M., a Y. S., nar. XX.XX.XXXX v B., pričom títo štátni občania Tureckej republiky nastúpili do priestoru tohto vozidla dňa 22.10.2019 v čase asi o 06:30 h na území Maďarska, konkrétne na parkovisku v blízkosti diaľnice D5 asi 80 km južne od mesta Budapešť, a takto spoločne pomáhali týmto občanom Tureckej republiky dostať sa bez platných cestovných dokladov na územie Českej republiky, konkrétne do mesta Praha, pričom za nelegálny prechod z územia Turecka na územie Českej republiky títo utečenci zaplatili prevádzacom sumy 1 000 €, 1 000 € a 2 000 €, a obvinený U. M. mal podľa vlastného vyjadrenia dostať za prepravu utečencov bližšie neurčenú odmenu, zahrňujúcu peniaze za naftu a bližšie nešpecifikované peniaze v hotovosti.

Za to mu bol podľa § 355 ods. 3, § 36 písm. j), písm. l), písm. n), § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona uložený trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov, pre výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia. Podľa § 60 ods. 1 písm. a) Trestného zákona súd obžalovanému uložil tiež trest prepadnutia vecí, a to mobilného telefónu a motorového vozidla, ktorých vlastníkom sa podľa § 60 ods. 5 Trestného zákona stáva štát. Podľa § 65 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona súd prvého stupňa obžalovanému uložil trest vyhostenia z územia Slovenskej republiky po dobu 5 rokov.

Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný odvolanie smerujúce proti výroku o treste a proti konaniu, ktoré tomuto výroku predchádzalo. Obžalovaný odôvodnil odvolanie prostredníctvom obhajkyne podaním doručeným súdu prvého stupňa dňa 16.06.2020. Obžalovaný si uvedomuje protiprávnosť svojho konania, len sa nazdáva, že vzhľadom na všetky okolnosti prípadu, na prevahu poľahčujúcich okolností a s poukazom na jeho osobné pomery, mu súd uložil neprimerane prísny trest. Preto napáda ten výrok napadnutého rozsudku, ktorým mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov a konanie, ktoré mu predchádzalo. Trest prepadnutia vecí ani trest vyhostenia nenapáda. Ku skutku, ktorý mu bol kladený za vinu, sa priznal pri svojom prvom výsluchu a orgánom činným v trestnom konaní uviedol skutočnosti, ktoré napomohli pri objasňovaní veci. Vypočutý bol bez obhajcu už v čase obmedzenia jeho osobnej slobody dňa 23.10.2019. Vo väzbe od 22.10.2019 až do 23.01.2020 nebol s obžalovaným vykonaný žiaden vyšetrovací úkon. Zvolená obhajkyňa v decembri 2019 požiadala o výsluch osôb, ktoré obžalovaný vo svojom aute z Maďarska cez územie SR prepravoval do Českej republiky, z dôvodu, že tieto osoby sa budú ešte cca 2 mesiace nachádzať na území SR, a navrhovala ich opakované vypočutie z dôvodu, aby sa objasnili skutočnosti, že obžalovaný po zistení, že nemajú pri sebe platné cestovné doklady, chcel odmietnuť ich prevoz a volal na telefónne číslo, ktoré mal pre prípad núdze k dispozícii. Následne bol k prevozu týchto osôb v podstate prinútený z dôvodu strachu o svoju rodinu. Báł sa tieto skutočnosti uviesť pri prvom výsluchu za prítomnosti vyšetrovateľa a prekladateľa. Vedel, že aj osoby, ktoré viezol, mali strach čokoľvek vypovedať. Žiadna otázka v smere či a ako obžalovaný postupoval po zistení, že títo nemajú potrebné doklady, nebola nikomu položená. Svedkovia odmietli podpísať svoje výpovede, pokiaľ má obžalovaný vedomosť, aj z dôvodu, že dostatočne nerozumeli prekladu ich výsluchu. Zdôveril sa o tejto skutočnosti svojej obhajkyne, avšak výsluch týchto osôb už bol objektívne nemožný z dôvodu ich administratívneho vyhostenia z územia SR. Posledný z týchto svedkov opustil SR dňa 18.12.2019. Obžalovaný uviedol túto skutočnosť vyšetrovateľovi aj tiež súdu ešte pred urobením vyhlásenia o vine v snahe, aby súd túto okolnosť posúdil prípadne ako ďalšiu poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. f), resp. §36 písm. i) Trestného zákona. Súd obhajobné námietky obžalovaného urobené pred vyhlásením o vine pri rozhodovaní o treste nevzal do úvahy a v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že obžalovaný sa „neúspešne a nedôvodne snažil súdu vnútiť fakt, že trestný čin spáchal pod nátlakom - vyhrázaním sa obžalovanému a jeho rodine" a s touto verziou mal obžalovaný prísť až pri jeho druhom výsluchu za prítomnosti zvolenej obhajkyne, pričom takáto skutočnosť objektívne v konaní preukázaná nebola, a čo súdu postačovalo pre záver, že pre mimoriadne zníženie trestu pod dolnú hranicu trestnej sadzby nezistil u obžalovaného zákonné dôvody. Tvrdenie zo strany súdu o nepreukázaní skutočnosti nátlaku na obžalovaného nemôže byť bez ďalšieho označované za nedôvodné, najmä keď v prípravnom konaní nebolo v tomto smere napriek návrhu obhajoby vykonané žiadne dokazovanie. Obžalovaný doložil úradný preklad prehlásenia dvoch z prevázaných osôb, ktoré boli obhajobou zabezpečené v Turecku, a ktoré skutočnosti uvádzané obžalovaným potvrdzujú. Tiež doložil mailovú komunikáciu obhajkyne, preukazujúcu, že sa domáhala stretnutia s osobami, ktoré obžalovaný prevážal cez hranicu, za účelom doplnenia ich výpovedí urobených tesne po ich zadržaní s

poukazom na ich neúplnosť a nedostatočnosť. Orgány činné v prípravnom konaní mali vedomosť o tom, že prevádzané osoby budú umiestnené v útvaroch policajného zaistenia pre cudzincov buď v Medveďove resp. v Sečovciach, a že bude realizované ich administratívne vyhostenie z územia SR. Ich nevypočutie v postavení svedkov za prítomnosti obhajcu obvineného či už v prípravnom konaní alebo v konaní pred súdom znemožnilo obžalovanému preukázať tvrdené skutočnosti. Vzhľadom na mimoriadne okolnosti zapríčinené pandemiou koronavírusu hlavné pojednávanie vo veci bolo vykonané až dňa 01.06.2020. Obžalovaný si je vedomý, že spáchal trestný čin, a je ochotný niesť za svoje konanie následky. Trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Podľa zásad zakotvených v § 34 ods. 1, ods. 3, ods. 4 a ods. 5 Trestného zákona trest uložený páchatel'ovi trestného činu má byť sankcia smerovaná výlučne voči páchatel'ovi trestného činu a teda má postihovať výlučne páchatel'a a to tak, aby sa zabezpečil čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. Samotným uložením trestu páchatel'ovi trestného činu sa nepriamo postihne i jeho rodina a jemu blízke osoby, ak sú závislé na jeho príjmoch, starostlivosti alebo ostatného zabezpečenia rodiny, či ak sú narušené citové väzby. Pred spáchaním skutku bol obžalovaný v mieste bydliska v Nemecku riadne zamestnaný, nikdy nebol ani priestupkovo riešený. Cez územie Maďarska, Srbska a Bulharska pre najkratšiu dĺžku cesty cestovali autom na sviatky a prázdniny k príbuzným v Turecku. Vzhľadom na početnosť svojej rodiny, obžalovaný má 4 maloleté deti, manželka je na materskej dovolenke, kde obžalovaný je jediným živiteľom rodiny, pracoval v dvoch zamestnaniach, cez týždeň ako stavebný robotník vo firme CF Betonbodenbau so sídlom l. XX, l., E., a cez víkendy ako pomocná sila v Pizzerii a v stánku s kebabom, o čom súdu doložil kópie pracovných zmlúv, evidenciu v Sociálnej poisťovni a pozitívne hodnotenia zamestnávateľov.

S poukazom na vyššie opísané okolnosti prípadu, ktorými sú všetky skutočnosti, ktoré majú vplyv na posúdenie povahy, charakteru a závažnosti trestného činu, vrátane možnosti nápravy páchatel'a, najmä s poukazom na osobu páchatel'a v postavení obžalovaného, zohľadňujúc bezúhonnosť obžalovaného, skutočnosť, že išlo o jednorazové vybočenie z inak riadneho vedenia života, že obžalovaný sa doposiaľ nedostal do žiadneho rozporu s právnym poriadkom upravenými normami správania, s poukazom na osobné pomery zohľadňujúc starostlivosť o početnú rodinu, ktorej je obžalovaný jediným živiteľom, a kde uložením trestu odňatia slobody vo výmere 7 rokov nepodmienečne bude nepriamo postihnutá i rodina obžalovaného a jemu blízke osoby, ktoré sú závislé na jeho príjmoch, starostlivosti a ostatného zabezpečenia rodiny, s poukazom na postoj obžalovaného k spáchanému skutku, priznanie sa a jeho úprimné oľutovanie a prejavenu snahu, že sa takéto konanie užho opakovať nebude, s poukazom na súdom uznané viaceré poľahčujúce okolnosti podľa §36 písm. j), písm. l), písm. n) Trestného zákona, a za absencie žiadnej priťažujúcej okolnosti obhajoba navrhla, aby druhoinštančný súd pri preskúmaní napadnutého rozhodnutia prvostupňového súdu čo do primeranosti výšky uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody vo výmere 7 rokov v tejto časti napadnutý rozsudok zrušil a podľa § 39 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona uložil obžalovanému mimoriadne znížený trest.

Prokurátor sa dňa 23.06.2020 písomne vyjadril k odvolaniu obžalovaného s tým, že z písomného odôvodnenia odvolania nezistil, z akého dôvodu bolo zo strany obžalovaného podané odvolanie proti konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo. S dôvodmi, pre ktoré bolo podané odvolanie obžalovaným proti výroku o treste napadnutého rozsudku, sa prokurátor nestotožňuje a považuje uložený trest za zákonný a spravodlivý, najmä keď neboli splnené podmienky na mimoriadne zníženia trestu podľa § 39 ods. 1 Trestného zákona. Prokurátor súhlasí so spôsobom, akým súd prvého stupňa ustálil 3 poľahčujúce okolnosti, i keď vo vzťahu k poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n) Trestného zákona je potrebné uviesť, že obžalovaný v rámci výsluchu v procesnom postavení obvineného sa bližšie nevyjadril k okolnostiam, ktoré predchádzali samotnú trestnú činnosť, len uviedol, že bol kontaktovaný jedným človekom, ktorého osobne nepozná, a ktorý mu ponúkol možnosť zárobku za prevoz utečencov. Taktiež uviedol, že s týmto mužom si v priebehu cesty ešte pár krát písali, či je všetko v poriadku, prípadne mu aj zavolať cez Whatsapp. V rámci ďalšieho výsluchu v procesnom postavení obvineného len zopakoval, že konal na základe prosby známeho a v priebehu prevozu utečencov volal osobe, ktorú nepozná. Je nesporné, že obžalovaný na hlavnom pojednávaní konanom dňa 01.06.2020, urobil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, teda vyhlásil, že je vinný zo spáchania skutku, ale takéto vyhlásenie obžalovaného nie je možné automaticky považovať za napomáhanie pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom. Predpokladom pre použitie tejto poľahčujúcej okolnosti pri rozhodovaní

o druhu a výmere trestu je totiž aktívna spolupráca páchatel'a pri objasňovaní svojej trestnej činnosti, najmä vo forme uvádzania dôkazov, ktoré slúžia na objasnenie skutkových okolností trestného činu, a ktoré umožnia v podstatnej miere objasniť trestnú činnosť.

Prokurátor sa stotožňuje s postupom súdu, z ktorého vyplýva, že súd nezistil ďalšiu poľahčujúcu okolnosť, konkrétne, že páchatel' spáchal trestný čin pod vplyvom hrozby alebo nátlaku v zmysle § 36 písm. f) Trestného zákona, alebo že spáchal trestný čin odvracajúc útok alebo iné nebezpečenstvo alebo konajúc za okolností, ktoré by za splnenia ďalších predpokladov inak vylučovali trestnosť činu, ale konal bez tohto, že by boli celkom splnené podmienky nutnej obrany, krajnej núdze, výkonu práva a povinnosti alebo súhlasu poškodeného, oprávneného použitia zbrane, dovoleného rizika alebo plnenia úloh agenta v zmysle § 36 písm. i) Trestného zákona, nakoľko z výsledkov prípravného konania nevyplývajú okrem tvrdenia samotného obžalovaného skutočnosti, že obžalovaný sa trestnej činnosti dopustil pod vplyvom hrozby alebo nátlaku alebo za okolností, ktoré by mohli vylúčiť protiprávnosť činu. Skutočnosti, z ktorých by prichádzalo do úvahy priznanie poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. f) Trestného zákona alebo podľa § 36 písm. i) Trestného zákona, obžalovaný uviedol až dňa 23.01.2020 v rámci výsluchu v procesnom postavení obvineného. Samotný obžalovaný bol vyšetrovateľom PZ predtým vypočutý, a to v dňoch 22.10.2019 a 23.10.2019, v procesnom postavení zadržaného - podozrivého a v procesnom postavení obvineného. V rámci týchto výpovedí obžalovaný neuviedol žiadne skutočnosti, ktoré by svedčali o nátlaku alebo hrozbe alebo o okolnostiach, ktoré by mohli vylučovať protiprávnosť činu. Obžalovaný bol dňa 25.10.2019 v čase od 10.05 hod. do 10.20 hod. vypočutý aj sudcom pre prípravné konanie Okresného súdu Bratislava V v rámci rozhodovania o návrhu prokurátora na jeho vzatie do väzby, pričom v rámci tohto výsluchu uviedol, že sa pridržiava toho, čo vypovedal pred vyšetrovateľom PZ a skutok priznáva. Obžalovaný sa dokonca osobne zúčastnil aj výsluchov svedkov W. C., A. M. a Q. S., z ktorých ani jeden neuviedol akékoľvek skutočnosti, z ktorých by vyplývalo, že obžalovaný konal pod nátlakom alebo hrozbou alebo pod vplyvom strachu o rodinu. Svedkovia dokonca uviedli, že vodič zastavil na čerpacej stanici a následne išiel priamo na hranicu na Slovensko, kde ich zastavila polícia. Ani jeden z týchto svedkov neuviedol, že by obžalovaný pred hranicou zastavil auto a žiadal ich, aby vystúpili. Taktiež zo zápisníc o výsluchoch týchto svedkov nevyplýva, že by svedkovia odmietli podpísať zápisnice z dôvodu, že dostatočne nerozumeli prekladu ich výsluchu. Pri výsluchoch týchto svedkov bol prítomný tlmočník D. D., ktorý tlmočil aj výsluchy obžalovaného, a ktorý bol prítomný na hlavnom pojednávaní. Ako je zrejmé z týchto zápisníc, nikto nenamietol kvalitu prekladu tlmočníka D. D..

Prokurátor ďalej uvádza, že obžalovaný v odôvodnení odvolania poukázal aj na svoju bezúhonnosť a že z jeho strany išlo o jednorazové vybočenie z inak riadneho vedenia života. V tomto smere však prokurátor poukazuje na správu Národnej ústredne Interpolu Úradu medzinárodnej policajnej spolupráce Prezídia Policajného zboru, z ktorej vyplýva presný opak. Konkrétne vyplýva, že obžalovaný je súčasťou skupiny prevádzáčov, ktorá pôsobí na území Spolkovej republiky Nemecko, a ktorá je zodpovedná za 6 prípadov napomáhania nelegálnej migrácii 34 Turkov do Nemecka v čase od do 18.09.2019. Týmto skutočnostiam aj zodpovedá záznam kapitána A. J. Y. a majora A. O. S., z ktorého vyplýva, že osobné motorové vozidlo, patriace obžalovanému, sa po maďarských diaľniciach pohybovalo od júla 2019 päťkrát. V zmysle platnej zákonnej úpravy je použitie ustanovenia o mimoriadnom znížení trestu možné len za predpokladu, že sú dané také okolnosti prípadu alebo také pomery páchatel'a, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatel'a neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania. Interpretácia tohto zákonného ustanovenia z hľadiska jeho pravého zmyslu, obsahu a účelu znamená, že ide o mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody, rozhodne nie o taký postup súdu, kde použitie tohto ustanovenia je odôvodnené obvyčajnými, bežne sa vyskytujúcimi skutočnosťami alebo len presvedčením súdu, že trest odňatia slobody uložený v rámci zákonnej trestnej sadzby je pre páchatel'a príliš prísny alebo nespravodlivý. V posudzovanom prípade nebol v prípravnom konaní a ani na hlavnom pojednávaní produkovaný taký dôkaz svedčiaci v prospech obžalovaného U. M., ktorý umožňuje vyvodiť záver o existencii mimoriadneho dôvodu spočívajúceho buď v okolnostiach predmetného prípadu alebo v pomeroch páchatel'a. Okolnosti prípadu neboli v posudzovanej trestnej veci ničím výnimočné a ani mimoriadne, žiadnym spôsobom ani významom alebo intenzitou nevybočovali z radu obvyklých prípadov takýchto trestných činov. Práve naopak, obžalovaný U. M. sa v kritickom čase dopustil závažného konania proti poriadku vo verejných veciach, závažnejším spôsobom - na viacerých osobách, konkrétne v tomto prípade išlo o 3 osoby, zo zisťovaných dôvodov a v čase nárastu početnosti a závažnosti tohto druhu trestnej činnosti. Preto nie je žiadny dôvod uplatňovať pri potrestaní obžalovaného žiadny mimoriadny zhovievavý postoj. Vo vzťahu k osobe obžalovaného

neboli ani v rámci súdneho konania zistené také pomery páchatel'a, ktoré by mohli byť označené ako mimoriadne, výnimočné, neobvyklé, nevšedné, zriedkavé, zvláštne alebo jedinečné.

Na základe týchto skutočností prokurátor navrhol odvolanie obžalovaného zamietnuť ako nedôvodné.

Odvolačný súd nezistil žiadne také vady napadnutého rozsudku alebo predchádzajúceho konania, ktoré by odôvodňovali zrušenie rozsudku na neverejnom zasadnutí, a preto nariadil verejné zasadnutie.

Na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu zástupkyňa krajskej prokuratúry navrhla odvolanie obžalovaného ako nedôvodné zamietnuť.

Obhajkyňa sa pridriavala svojho písomného odôvodnenia odvolania a k informáciám z vyjadrenia prokurátora k odvolaniu uviedla, že nie je pravdou, že obžalovaný od 02.07.2020 do 02.08.2020 bol 5x v Maďarsku, v tom čase bol preukázateľne na dovolenke v Turecku. Jedná sa o informácie Interpolu, ktoré nie je v súčasnosti možné preveriť, zistiť detaily a vyhodnotiť ich, a preto žiada odvolací súd, aby na ne neprihliadal. Zopakovala, že obžalovaný nemá záznam v registri trestov tu ani v Nemecku, je hodnotený ako bonitný občan na 96 %, čo znamená, že nemá žiadne záväzky voči štátu a nesplnené povinnosti, k čomu založila do spisu listiny. Obžalovaný má podporu aj domovskej krajiny - Turecka, ktorej zástupca sa chcel zúčastniť verejného zasadnutia pred odvolacím súdom, avšak pre pandémiu nemohol, o čom tiež obhajkyňa založila doklad. Predovšetkým zdôraznila, že uložený trest by mal nesmierny dopad na rodinu obžalovaného, ktorý inak viedol riadny život. Priznal sa a ľutuje svoje konanie, pričom trest uložený v zákonnej sadzbe je neprimerane prísny a účel trestu možno dosiahnuť i trestom kratšieho trvania. Navrhla, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a vyhovel odvolaniu.

Obžalovaný pred odvolacím súdom uviedol, že veľmi ľutuje, čoho sa dopustil, bola to veľká chyba a nič podobné sa už nebude opakovať. Sedem rokov je strašný trest, nielen pre obžalovaného, ale hlavne pre jeho 4 malé deti a manželku, ktorá nemôže pracovať, pretože deti sú malé. On jediný živil rodinu, mal dve práce, teraz im nemá kto pomôcť, ani fyzicky ani finančne, berú len dávky od štátu. Priznal sa a ľutujem svoje konanie už od začiatku trestného konania, spolupracoval pri objasňovaní tohto skutku, dal polícii telefónne čísla aj informácie, ktoré vedel. Požiadal, aby súd toto všetko, ale hlavne jeho rodinu, vzal do úvahy a podľa toho rozhodol. Poprosil čo najnižší trest.

Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaniu vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Podľa § 321 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku odvolací súd napadnutý rozsudok zruší aj ak je uložený trest neprimeraný.

Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku, veta prvá, odvolací súd rozhodne sám rozsudkom vo veci, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom.

Podľa § 34 ods. 1 Trestného zákona trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatel'om tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 4 Trestného zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Podľa § 38 ods. 2 Trestného zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery musí súd prihliadnuť na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a príťažujúcich okolností.

Podľa § 39 ods. 1 Trestného zákona ak súd vzhľadom na okolnosti prípadu alebo vzhľadom na pomery páchatel'a má za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatel'a neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, možno páchatel'ovi uložiť trest aj pod dolnú hranicu trestu ustanoveného týmto zákonom.

Podľa § 39 ods. 2 písm. d) Trestného zákona súd môže znížiť trest pod dolnú hranicu trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom aj vtedy, ak odsudzuje páchatel'a v konaní o dohode o uznaní viny a prijatí trestu.

Podľa § 39 ods. 4 Trestného zákona v konaní o dohode o uznaní viny a prijatí trestu môže súd uložiť trest odňatia slobody znížený o jednu tretinu pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby a v prípade trestných činov uvedených v odseku 3 písm. a) trest odňatia slobody nie kratší ako dvadsať rokov.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací primárne uvádza, že odvolanie podané obžalovaným je prípustné, bolo podané v zákonnej lehote a spĺňa všetky zákonné náležitosti, preto odvolací súd konštatuje absenciu dôvodov na rozhodnutie podľa § 316 ods. 1 alebo ods. 3 Trestného poriadku. Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku odvolací súd preskúmal zákonnosť odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, riadiac sa pritom zásadou, že na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku, a dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného je dôvodné.

Odvolací súd z pripojeného spisového materiálu zistil, že prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava V podal dňa 05.03.2020 obžalobu na U. M. pre zločin prevádzachstva podľa § 355 ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona na skutkovom základe uvedenom v úvodnej časti tohto odôvodnenia.

Na hlavnom pojednávaní konanom dňa 01.06.2020 obžalovaný učinil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, že je vinný, a následne kladne odpovedal na otázky uvedené v § 333 ods. 3 písm. c), písm. d), písm. f), písm. g), písm. h) Trestného poriadku. Súd prvého stupňa podľa § 257 ods. 7 Trestného poriadku vyhlásenie obžalovaného o vine prijal s tým, že dokazovanie v rozsahu priznania nevykonal, vykonal len dokazovanie vo vzťahu k výroku o treste.

Okresný súd na základe vyhlásenia o vine uznal obžalovaného vinným zo spáchania zločinu prevádzachstva spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 355 ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona na skutkovom a právnom základe podľa obžaloby, na čo boli splnené všetky zákonné podmienky. Keďže k vyhláseniu výroku o vine došlo po postupe podľa § 257 Trestného poriadku, výrok o vine nemôže byť predmetom revízie odvolacím súdom, a táto časť rozsudku nemohla byť a ani nebola odvolaním napadnutá.

Z listinných dôkazov vykonaných na hlavnom pojednávaní a oboznámených pred odvolacím súdom vyplýva, že obžalovaný nebol doposiaľ súdne trestaný, nemá záznam o priestupku, je vlastníkom zaisteného motorového vozidla. Je otcom 4 maloletých detí, je zamestnaný.

Odvolací súd konštatuje, že správne postupoval súd prvého stupňa, keď v súlade s § 38 ods. 2 Trestného zákona zisťoval pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, a zistil, že u obžalovaného sú dané poľahčujúce okolnosti uvedené v § 36 písm. j) Trestného zákona - doposiaľ viedol riadny život, a tiež v § 36 písm. l) Trestného zákona, t.j. že sa k trestnému činu priznal a jeho spáchanie oľutoval. Odvolací súd priznanie a ľútosť obžalovaného vyhodnotil ako skutočne odrážajúce postoj obžalovaného k svojej trestnej činnosti, pretože od počiatku trestného stíhania až po odvolacie konanie nemenil svoj kritický postoj ku skutku, čo svedčí o jeho sebareflexii. Vo vzťahu k poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n) Trestného zákona, t.j. že napomáhal pri objasňovaní trestného činu odvolací súd konštatuje, že neboli celkom splnené podmienky na jej priznanie, keďže z vyšetrovacieho spisu nezistil žiadne také skutočnosti uvedené obžalovaným, ktoré by pomohli pri objasňovaní trestnej činnosti. Obžalovaný bol prichytený pri čine príslušníkmi PZ, ktorým pri ich zákonných výzvach vyhovel, priznal sa a uviedol, čo o trestnom čine vedel, čo však neznamená, že napomáhal pri objasňovaní trestného činu, pretože kvalita ním poskytnutých informácií bola nevýznamná. Výpoveďami migrantov, príslušníkov PZ

a listinnými dôkazmi by bol skutok dostatočne objasnený aj bez spolupráce obžalovaného, a aj keby trestnú činnosť poprel, alebo ak by odmietol vypovedať. Dôkazná situácia by bola z hľadiska objasnenia trestnej činnosti uspokojivá. Preto je priznanie tejto poľahčujúcej okolnosti súdom prvého stupňa diskutabilné, avšak odvolací súd obžalovanému túto okolnosť priznal, pretože v zmysle zásady zákazu reformationis in peius bez odvolania prokurátora nebolo možné zhoršiť postavenie obžalovaného.

Nakoľko u obžalovaného nie je daná žiadna priťažujúca okolnosť podľa § 37 Trestného zákona, prevažuje počet poľahčujúcich okolností nad priťažujúcimi v pomere 3:0. Z tohto dôvodu bolo potrebné podľa § 38 ods. 3 Trestného zákona znížiť hornú hranicu trestnej sadzby uvedenej v § 355 ods. 3 Trestného zákona (7 až 10 rokov) o jednu tretinu, a trest ukladať v trestnej sadzbe 7 rokov až 9 rokov.

Pri úvahách o druhu trestu sa odvolací súd nestotožnil s odvolacími námietkami v zmysle možnosti mimoriadne znížiť trest pod spodnú hranicu trestnej sadzby podľa § 39 ods. 1 Trestného zákona, pretože na takýto postup nezistil splnenie zákonných podmienok v podstate z tých dôvodov, ktoré uviedol prokurátor vo svojom vyjadrení k odvolaniu. Citované ustanovenie zákona vyžaduje pre uloženie trestu pod spodnou hranicou trestnej sadzby existenciu výnimočných okolností prípadu, ktoré sa posudzujú z hľadiska pomerov páchatel'a a skutkových okolností. Okolnosťami prípadu sú všetky skutočnosti, ktoré majú vplyv na posúdenie povahy, charakteru a závažnosti trestného činu, vrátane možnosti nápravy páchatel'a. Mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody možno odôvodniť aj okolnosťami, ktoré sú znakom príslušnej skutkovej podstaty trestného činu, pokiaľ ich význam alebo intenzita, ktorou boli naplnené, výraznejšie vybočujú z obvyklých prípadov takýchto trestných činov, a preto odôvodňujú zhovievavejší prístup pri ukladaní trestu. Okolnosťami prípadu však môžu byť aj také okolnosti, ktoré nie sú nevyhnutnou súčasťou príslušnej skutkovej podstaty, pokiaľ sa v danej kvalite a kvantite pravidelne nevyskytujú. Pod okolnosťami prípadu treba rozumieť napríklad skutočnosť, že sa páchatel' dopustil trestného činu v afekte, úzkosti, strachu, ktoré mali pôvod mimo osoby páchatel'a. Inými slovami, musí ísť o také okolnosti prípadu, ktoré sa vymykajú bežným a všeobecným okolnostiam prípadu. Prejednávaný prípad vykazuje úplne bežné okolnosti vyskytujúce sa v obdobných prípadoch pravidelne, a to vrátane motivácie páchatel'a pri trestnej činnosti, ktorou často býva hmotná núdza, či vnímanie nátlaku zo strany spolupáchatel'ov. Prejednávaný prípad vykazuje úplne bežné okolnosti vyskytujúce sa v obdobných prípadoch pravidelne.

Pomery páchatel'a sa týkajú jeho osobnostného hodnotenia. Ide teda o okolnosti, ktoré charakterizujú osobu páchatel'a ako objekt trestu, a tiež o okolnosti, pre ktoré je rovnaký trest pre rôznych páchatel'ov rôzne citeľný. Ich význam pre mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody sa zhodnotí podobne ako význam okolností prípadu. Z hľadiska tohto ustanovenia sa vyžaduje, aby išlo o pomery takého charakteru, z ktorých je zjavné, že trest odňatia slobody uložený v rámci zákonnej trestnej sadzby by páchatel' pocítoval podstatne citeľnejšie ako iní páchatelia. V podstate sa hodnotia rodinné a osobné pomery, ktoré existujú až v čase rozhodovania o treste (napr. majetkové pomery páchatel'a, jeho zdravotný stav a zdravotný stav jeho rodiny, starostlivosť o početnú rodinu, tehotenstvo páchatel'ky a pod.). Za pomery páchatel'a odôvodňujúce postup podľa tohto ustanovenia možno považovať viac významných poľahčujúcich okolností pri nedostatku priťažujúcich okolností, vážnu chorobu páchatel'a, závislosť mnohopočetnej rodiny páchatel'a od jeho zárobku, stav zmenšenej príčetnosti páchatel'a, ak nie je možný iný zákonný postup a pod. V prípade obžalovaného U. Gül síce z dokazovania vyplynulo, že má 4 malé deti a manželku starajúcu sa o ne, kedy jeho zárobok bol podstatnou časťou materiálneho zabezpečenia rodiny, avšak zároveň je potrebné brať do úvahy, že rodina obžalovaného trvale žije v Nemecku, kde sociálny systém umožňuje rodine obžalovaného viesť slušný život z materiálneho hľadiska. Početnosť rodiny, ktorej bol obžalovaný žiteľom, teda odvolací súd nepovažoval za okolnosť, ktorú by bolo potrebné hodnotiť ako výnimočnú.

Odvolací súd teda nezistil žiadne výnimočné okolnosti prípadu v zmysle § 39 ods. 1 Trestného zákona, zistil však dôvody pre mimoriadne zníženie trestu pod spodnú hranicu trestnej sadzby podľa § 39 ods. 2 písm. d) Trestného zákona, pričom súd prvého stupňa sa takouto možnosťou vôbec nezaoberal. Pri výmere trestu súd prvého stupňa postupoval príliš prísne a bez toho, aby dostatočne zohľadnil počet poľahčujúcich okolností, postoj obžalovaného k trestnému činu, jeho rodinné pomery a možnosti nápravy. Obžalovaný učinil sebareflexiu tým, že na hlavnom pojednávaní vyhlásil vinu, a že svoje konanie oľutoval. Z jeho registra trestov a priestupkov možno vyvodiť, že spáchanie žalovaného trestného činu je excesom z riadneho spôsobu života, a preto by trest za tento trestný čin mal byť skôr primeranou sankciou, než represívnym nástrojom trestania. Popri uvedenom sa trest

odňatia slobody vo výmere 7 rokov nepodmienečne, ktorý bol obžalovanému uložený súdom prvého stupňa, javí ako neprimerane prísny, pretože účel tohto trestu možno dosiahnuť aj trestom kratšieho trvania. Odvolací súd vzhľadom na osobné pomery obžalovaného, jeho doterajší život a jeho postoj k svojmu konaniu dospel k záveru, že je na mieste analogicky aplikovať zákonné ustanovenie § 39 ods. 2 písm. d) Trestného zákona a uložiť obžalovanému trest pod spodnou hranicou trestnej sadzby uvedenej v § 355 ods. 3 Trestného zákona. Preto odvolací súd v súlade so stanoviskom trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR č. Tpj 55/2016 mimoriadne znížil trest o jednu tretinu pod spodnú hranicu trestnej sadzby a uložil obžalovanému trest odňatia slobody nad tesne nad mimoriadne zníženou spodnou hranicou prihliadajúc na jeho vyhlásenie o vine podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku. Zároveň odvolací súd bral do úvahy, že nelegálna migrácia v súčasnosti predstavuje širokospektrálny problém v rámci Schengenského priestoru, ktorý otvára široké možnosti pre odplatné napomáhanie k nedovolenému prekročeniu štátnych hraníc vo veľkých rozmeroch, čo je spoločensky negatívny jav tak vo vzťahu k členským štátom Európskej únie a ich občanom nesúcim riziká spojené s nekontrolovaným prílevom migrantov, ale aj vo vzťahu k samotným migrantom, ktorí sú spravidla obeťami nepriaznivej situácie v domovskej krajine. Trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov nepodmienečne zohľadňuje závažnosť posudzovaného zločinu, a postačí na naplnenie účelu trestu vyjadreného v § 34 ods. 1 Trestného zákona. Zároveň korešponduje i s možnosťami nápravy obžalovaného, odzrkadľuje požiadavky individuálnej aj generálnej prevencie a dostatočne vyjadruje aj morálne odsúdenie páchatela.

Z týchto dôvodov odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a sám vo veci rozhodol rozsudkom na podklade dostatočne a zákonne vykonaného dokazovania pred súdom prvého stupňa.

Nakoľko obžalovaný nebol vo výkone trestu odňatia slobody pre úmyselný trestný čin, odvolací súd prevzal do svojho rozhodnutia výrok napadnutého rozsudku o zaradení obžalovaného do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Zákonu zodpovedalo aj uloženie trestu prepadnutia veci a trestu vyhostenia, ktoré si odvolací súd tiež osvojil z napadnutého rozsudku, a uložil uvedené tresty identicky.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok.